

BARSA.

L É V A.

Január 8, 1882.

2. szám.
II. évfolyam.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDASZATI, IPARI, KERSEKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:
hétenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók
könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamáziók a kiadó-
hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.

Hat hónapra 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja, a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100
szóig 1 ft 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számított.

E hirdetések után járó díj e ötévesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos, petit sor egyzeri közlésért
7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A Nyílt térben: minden három hasábos, garmond sor díja 20 kr.

Előfizetési fölhívás.

A

BARSA

második évfolyamát január 1-jével kezdte meg.

A nagy közönség nemes részvéte s intelligens körünknek a lap életrehozatalánál s fenntartásául egyaránt mutatkozó fényes tevékenysége biztosítja lapunk életét.

Megyénk közügyeinek önzetlen munkásai, a művelődés, fejlődés barátai a nyilvánosság tisztelői, szóval a nagy közönségnek színe-virága gyűjtik össze lapunk életfeltételeit.

Ily közönségnek védszérnyai alatt, támogatása mellett — édes a küzdelem s reményteljes a jövő!

Előző számainkban közölt, bővebb fölhívásunkhoz csupán csak azt csatoljuk még, hogy az eddigi irányt fogja lapunk ezután is maga előtt tartani s ez alapon kérjük a t. közönség szíves támogatását.

Lapunkban ez év folytán az ingó és ingatlanok árverésére rendes rovatot nyitunk; és pedig: 300—2000 frtig terjedő értékeknél hivatalos hirdetésekben, a kisebb és nagyobb öszszegűekre nézve pedig rövid kivonatokban nyújtunk hiteles adatokat. Ez által szolgálatot vélnék tenni az árverést szenvedő közönségnek, mert az árverések napja kellőképp tudomásra hozatván, az árveréseknél nagyobb vevő közönségre számíthatni.

Ennek alapján fölhívjuk a hatóságnak figyelmét, hogy a közönség érdekében lapunk hirdetési rovatát, illetőleg az árveréseket hatáskörükben idején megismertessék.

Értesítjük egyszersmind t. olvasóinkat, hogy lapunk következő számaikat csak tényleges előfizetőink kapják.

Az előfizetési díj egész évre 5 frt., fél-
évre 2 frt. 50 kr.

Tíz előfizető után a gyűjtőnek tisztelet-
példánnyal szolgálunk.

Léva, január 8, 1882.

A szerkesztőség.

K Ö Z Ű G Y.

A regálé megváltásáról a kormánykezelésben hosszabb idő óta törvényjavaslatot készítenek elő. Az ezzel foglalkozó bizottság a bel-, pénz-, igazságügyi s földművelési miniszterium kiküldetéseiből áll. Amint halljuk, a bizottság becslése szerint, a magánbirtokosok regálé-jogai, az adó alá bevallott jövedelem alapján számítva, 175 millió töke-
vagyon képviselnek. Ennek megváltásáról lenne tehát szó. A művellet kereszttüvelére egy itteni újabb pénztintézet ajánlatot tett a pénzügyminiszternek, amely a községeknek a megváltási összeget, hosszabb törlesztés mellett rendelkezésre adná, de a terv, egyrészt az állam garanciáját és másrészt azon törvényes rendelkezést köti ki föltételül, hogy a községek kötelezve legyenek a regálé-jogot az egész töke egyszeri megtérítése mellett megváltani. Hír szerint a bizottság tagjai az utóbbi két föltételt ellenzik, azonban miniszt. riektől azt az utasítást vették, hogy mintán a minisztertanács az említett föltételekről már döntött, folytassák a javaslat részletes kidolgozását. P. N.

A telkii apátság. „Öfelsége, a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter előterjesztésére f. évi január 1-én kelt legf. elhatározásával, a sz. István királyhoz címzett, s eddig a Boldogasszonyról nevezett bécsi Szent-Benedek rendü skót apátsággal egyesített telkii apátságnak kikebelezése tárgyában mult évi de-

czemberhó 24-én kelt egyezményt legk. jóváhagyni, s az apátságához tartozó javaknak egyelőre alapítványi kezelés alá vétetét legk. elrendelni méltóztatott.“ (Hiv. közl.)

A magyarosítás jogosultsága.

A történelmi társulat ez évi vidéki kirándulása Sárosvármegyében tartatván meg. megnyitását Eperjesen a megyeház termében tartott a nagyülés, melyen Bánó József hazafias értekezése „Sárosvármegye népének egykori magyarságáról“ olymértü hatást gyakorolt a hallgatóságra, hogy indító okának tekinthető ama hazafias mozgalomnak, mely azóta keletkezett Sárosvármegyében s helyes voltánál fogva viszhangra találván országiszerte, ma már a napi sajtót is foglalkoztatja. A Bars hasábjai is tartalmaztak ezikkeket, melyek ezen ügygyel foglalkoznak. Nem akarom ezutal taglalni, vajon helyesen járt e el Sárosvármegye? Kovács Elek ur „Reflexiók“ című ezikkében oda nyilatkozik, hogy kisdödvődök létesítése jobban vezetne bennünket célhoz, mint megyei bizottságok, melyek működése kevés reményt nyújt.

Ösmervén a megyei bizottságok szokott eljárását, magam sem táplállok vérmes reményeket erre nézve, bár teljes szívből óhajtok sikert ama bizottságnak, mely az ügy élére állott. De jelen soraim ezélya nem a különféle eljárások és eszközök megbirálása, hanem annak taglalása, mennyire indokolt a magyarosítás hazánk nem magyar ajku részénél, első sorban Barsvármegye lakóságának nemzetiségét szem előtt tartván.

Ha ugyan is figyelemmel olvassuk ama, Eperjesen tartott, s a Századokban megjelent értekezést, lehetetlen, hogy fel ne tűnjék előttünk azon analógia, mely Sáros- és Barsmegye között, lakóságának nemzetiségére nézve létezik; mert hát Barsmegye lakói egykor csak oly kevésé voltak tótajkuak, mint a Sárosmegyeiek, s nem egy falujának tótajku népe, származására nézve tisztább magyar, kun, vagy besenyő vér, a magyar alföld egyik-másik, sokszor feldult s újra benépesített jász, vagy kun községénél.

Számtalanszor tárgyalatott már előszóval, ezikkben és tudományos munkákban őseink ama eljárása, mely szerint a honfoglalástól kezdve korunkig, egy évezred leforgása alatt saját nemzetiségüket, anyanyelvüket figyelemre nem méltatták, azt kellő védelemben nem részesítették; ellenben az idegen, részben bevándorolt nemzetiségekhez tartozó elemeket, oly pártfogásban részesítették, oly kiváltságokkal ruházták fel, miszerént azok a magyar nemzettől távol maradván, függetlenül tovább fejlődhetek, gyarapodhattak s minden külfomástól menten, pártikuláris nemzeti hajlamaikat megőrizvén s így megerősödvén, ma már az anyanemzet ellen fordulnak s azt egészséges fejlődésében, terjeszkedésében, sőt elvesztett testvérek visszahódításában is meggátolni akarják.

Őseink ezen bánásmódja kétféleképp magyaráztott: ki tulságos türelmeségben keresé az indokát, ki a nemzet éhetetlenségében, közönyösségében.

Messze túlhaladnok e sorok szükre szabott keretét, ha ezen kérdés taglalásába becsájtkoznánk: a pusztta tényt azonban, hogy ez így volt s nem másképp el kell ősmernünk; veres fonálként fellelhető eldödeink illetén eljárása, a honfoglalás első korszakától kezdve a legújabb korig.

De a midőn készségesen elösmernük ezen történelmi tényt, büszkék lehetünk nemzetünk szívósságára, mely beékelve más nyelvű nemzetek közé, azoktól sajátitá el ez európai kultúra áldásait a nélkül, hogy nemzetisége esorbát szenvedett volna. Más nemzetek államalkotási harezai egész nemzeteket irtottak ki, visztet mások új bazát keresvén s az ott székelő nemzetet leigáztván, végre abba beleolvadtak s nemzeti jellegükre nézve nyomtalanul eltűntek. Mig ez így folyt Europa-szerte, évszázadokon át, addig a magyar békésen megfért idegen ajku testvéreivel s természetes következménye vala ezen békés együttlétnék, hogy ha a nemzet zöme nem is, de végtagjai, elszigeteltebb részei lassan áldozatul esének az idegen befolyásnak. Ily helyzetben volt Barsmegye lakóságának egyrésze is, s bámulnunk lehet afölött, miként őrizé meg egyik másik magyar község nemzeti jellegét a részben eredeti tót, részben pedig eltótosodott falvak közepette.

A honfoglalás egész lefolyását s a magyarok

végleges megtelepedését fájdalom, nagy homály födi, mert az, a mit róla tudunk, a mi a régi krónikák révén napjainkig fennmaradt, ki nem elégti tudományssomjunkat; mindazonáltal, ha a honfoglalás történelmét fátyol is borítja, melynek elhárítására kevés reményünk van, a megtelepedésre nézve vannak mégis oly alapos adataink, melyek nyomán annak története megállapítható: ezek a fennmaradt régi oklevelek, a helynevek, főleg pedig a magyar nyelv elterjedettsége. Köztudomásu, hogy a magyar nép mindenekelőtt a termékeny síkságokat szállotta volt meg s a hegyes vidékekre csak mintegy vonakodva húzódtott, talán csak a kényyszerhelyzet következtében; valamint országiszerte, ugy Barsvármegyében is errel a jelenséggel találkozunk. Megyénk legnagyobb s főleg legtermékenyebb része bizonyára magyarok által lön megszállva. Azon ellenvetés, hogy ez ellen sok helység tót hangzásu neve tanuskodik, régen refutáltatott; hisz a legmagyarabb vidékeken tömegesen találkozunk tót helynevekkel, valamint az Alföldön, ugy tul a Dunán is, s ez éppen azon fentebb említett eljárásra vezethető vissza, mely szerint a magyar sem idegen ajku felebarátjára, sem előtte érthetetlen nevű helységre, vagy tárgyra nem előszakolta anyanyelvét, legfeljebb anyanyelvére át-
idomítá az idegen szót. A honfoglalási harezok után elszélyedő, kövér legelő térségeket kereső magyarság ekkor szállhatá meg a gyéren elszórt szláv telepeket, s ezek lakói, a fegyveres ellenállástól nem várhatóvá többé eredményt, bizonyára békésen átengedék az új települőknek azon térségeket, ahol ők juhaikat őrizik vala s kis mérvü kezdetleges földművelést üzének s feljebb vonulának hegyesebb, zordabb vidékek közé, ahol háborítatlanul meg is telepedhetének. Talán nem tévedünk nagyon, ha így képzeljük magunknak Barsmegye területének megszállását őseink által, így kerile magyar kézre ama kevés, tót nevű helység is, mely Barsmegye legnagyobb s leggazdagabb területén, Csátától föl az ugynevezett tótkaputig s Fajkúrtól fölfelé a Zsitvamentén Kereszturig imitt-amott, de csak szorványosan fellelhető. Mindezeknél azonban világosabban, határozottabban szóll állításunk mellett ama nagy kiterjedésü vidéken előforduló helynevek ősmagyar eredete; valódi tárháza az a magyar nómenklaturának, mely megdönthetetlenül tanuskodik a mellett, hogy ezen nemzeti történelmünk szempontjából klasszikus földet, ősi időktől fogva magyarok lakják.

De ha ezen alsó vidék lakóságának zöme magyar volt, megyénk felső vidéke, jelesen a Garamvölgye is arról tanuskodik, hogy ott egykor magyarok éltek s gyakorolták befolyásukat; hisz eléggé bizonyítanak ezen állítás mellett oly helynevek, mint: Szénásfalu, Geletnek, Felső-Apáthi, Fűrész; vagy dülő s erdőréz nevek mint: remete kutja, keselő rétje, szegény sat.

Az elmult századokban hazánk nemessége lévén azon kiváltságos osztály, mely ugyszóllván egyedül intézé el közügyeinket, főleg annak leveles ládáiból szerezheti maínap is csak a történetbuvár adatait, melyekből aztán következtetéseit vonja, s ha nem is nyújtanak ezek mindég fölvilágosítást országos nagy ememényekre nézve, de kifogvhatatlan kincsanyagja a hazai művelődés történelmének. Periratok, záloglevelek, tanuvallatási jegyzőkönyvek, osztálylevelek, telekadománylevelek, szolgálatba való fölvételt tartalmazó szerződések sat., mindezek nagy világot vetnek egy régen mult kornak homályára s ha ezeket tanulmányozzuk, azt látjuk belőlük, hogy a magyar nemesség a fölvidéken, jelesen pedig Barsmegyében, sőt az oszlányi járásban is csak úgy vitte magyarul ügyeit, mint akár hol az országban; de ami több, az előkelőbb nemeseknél mindenkor nagy számú szolgálati személyzet nagy részben magyar volt, s ezek családostul megtelepedvén ezen felső vidékeken, szaporiták a magyar elemet ott s bátran állítjuk, hogy a 18-ik századig a Nyitrvölgyének felső végén is széltiben hallatszott a magyar szó; ezen folyton tartó kissebbszerü magyar terjeszkedés a 18-ik században megszűnvén, a bekövetkező hanyatlási korszak elfeledteté a jövő nemzedékekkel apák nyelvét s eltótosodtanak.

Ha mindezeket tekintetbe vesszük, ugy hiszem jogos azon óhajtatásunk, hogy Barsmegye lakósága visszamagyarosítsék, legyen azzá, ami volt, aminévszerint még ma is: tiszta magyar!

Szerémi.

Bars megye törvénhatóságának gyűlése.

(Vége).

7. Arad megyének a katonai intézetekben a növendékeknek a törvény szerelmében való neveltetése, a katonai szolgálati szabályzatnak a törvényvel való összehangzása hozatala s a hadseregnek az alkotmányra teendő megeskettetése tárgyában feliratai, hason szelvényben, való felirattal pártoltatni határozattak.

8. Sáros megye, Budapest főváros és Arad szab. kir. város közönségének a Lendl-Gützel ügybeni feliratai tudomásul vétettek.

9. Pest-Pilis, Solt és Kis-Kun megye közönségének Fiume közjogi állásának végleges rendezése iránti felirata, hason szelvényben felirattal pártoltatni határozott; nem különben.

10. Győr megye közönségének a Buda-Győri vasutvonal kiépítése iránti felirata.

11. Baja város törvénhatóságának megkeresése folytán, Tóth Kálmán elhunyt nagy költőnk emlékére emelendő szoborra megszavaztatott 25 frt., valamint

12. A magyar szt.-korona országai vöröskereszt egylete javára 300 frt. és

13. Szt.-István első magyar király emlékére emelendő ércszobor alapjára 300 frt.

14. A községi, járási és központi pénzkézeltés iránt alkotott szabályrendeletek jóváhagyatván, a további teendővel az alispán megbízott.

15. A kir. állam-építészeti hivatal főnökének, a megyei utakkörül teendők elvégzéséért 1882-ik évre ismét 600 frt utiatalány szavaztatott meg.

16. Az 1882-évi betegápolási pótdó, minden egyenes adóforint után 2 krban állapított meg.

17. Katona beszállásos pótdó címén kivettett 1882-ik évre 6000 frt.

18. Az eddigi gyakorlatot képest a lévai kegyesrendi háznak, a lévai uradalomtól járó 40 öl tüzfaja befúvarozására a szükséges közmunka és a fa felvágásra 32 frt. megszavaztatott.

19. Czibula János hontmegyei lakos és óhaji birtokos részére, kétszázalékos nemességére vonatkozó bizonyítvány kiadatott.

20. Tóth Miklós közigazgatási kiadónk, az árvasszéki kiadói teendők pontos teljesítéséért 40 frt. jutalomdíjat adatik.

21. Kotték Sándor volt megyei irnok hátrahagyott családjára részére 100 frt. segély szavaztatott meg.

22. A megye alispánja bejelentvén, hogy ifj. gr. Forgách Károly az ar-maróthi kórház alapjának növelésére 100 frtot adományozott, ezen adomány hálás köszönettel fogadtatván, jegyzőkönyvileg megörökíteni határozott.

23. Az alispán, mint a lévai gymnasiumnak 8 osztályúvá leendő emelése ügyében kiküldött bizottság elnöke, a bizottság eddigi eljárásáról szóló jelentését beterjesztvén, az előzetes tárgyalás végett, a megyei állandó választmányhoz utasított.

24. Munka János, garamujfalusi esperes plébános e célra tett 100 frtos alapítványa, hálás köszönettel fogadtatván, jegyzőkönyvbe iktatni határozott.

A jövő évnegyedes közgyűlés határidejéül 1882-évi márczius 16-ik napjának d. e. 10 órája tűzött ki. — r. i.

Különfélék.

— **Értesítés.** Lapunk jövő számát már csak tényleges előfizetőink kapják.

— **E. hó 10-én,** Bars megye törvénhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart. Ez alkalommal tétetnek meg a szükséges intézkedések Ghymes-Kosztolánynak Bars megyéből Nyitra megyébe, valamint Lédecz és Néver községeknek a hozzátartozó Pusztahatár és Tinta pusztákkal együtt leendő át-, illetőleg bekebelezésére nézve.

— **A középiskolai törvényjavaslat** napi kérdés s jövő őszszel már gymnasiumi oktatásunk e szerint lép életbe; mely gyökeres reformok által tisztulva, ifjúságunk nevelésére egyöntetűbb — s óhajtott nemzeti irányt gyakorol. Nagy kifogásuk is van ez ellen a szászoknak, kik eddig az állam nyelvét nem respektálták, sőt tanáraikat is rövid 1—2 évi külföldi képzetés után alkalmazták. Mig ezek duzzognak a törvényjavaslat ellen, addig a magyar tanító szervezetek, a kegyesrendiek, benézések, ezisztereziták, premonstreiek, ferencziek derék magyar rendfőnökei helyes észrevételeik megtétele mellett kijelentik: „hogy a törvényt szükségesnek s az országra nézve áldásnak tekintik, mert belátják, hogy csak ily törvény által hozható be az országos tanintézetekbe egyöntetűség, a nevelés és oktatásba helyes rendszer érhető el az óhajtott eredmény. — Kijelentik továbbá — hogy a tanár-képesítő vizsgálatról nem irtóznak, mert érzik, hogy a kormánynak úgy, mint a nemzetnek garanciát tartoznak adni arra nézve, hogy a gondjaikra bízott tanintézetekben kellően kiképzett tanteröket alkalmaznak.“ Kifogást tesznek az ellen, hogy a vallás-erkölcs tanítására egy óra van szánva, mig a német nyelvre kettő. S ebben is igazuk van. E törvényjavaslat értelmében Szeicz és Franciaország mintájára, az ifjúság a fegyvergyakorlatokban, sőt a katonai tudomány elemeiben is nyer oktatást.

— **A múlt hóban** tartott lévai, műkedvelői előadások alkalmával a jótékony célra felüfizettek: N. N. 2 frt. 60 kr., dr. Deutsch Vilmos 20 kr., Besse Dávid 80 kr., Krik Jenő 1 frt. Friedmann Samuné pedig adományozott 2 frtot. Fogadják a jótékony cél nevében, a rendezőség hálás köszönetét!

— **Bars szt.-kereszt hírek.** A kaszinó egy-let decz. 26-án tartá szép számban látogatott évi, rendes közgyűlést köztisztvisletben álló elnöke, Chrásztek Mihály esperes plébános vezetése alatt; melyben a múlt évi számadások megvizsgálása és jóváhagyása után elnök a maga s az egylet többi tisztviselői s a választmány nevében leköszönvén, egyhangulag ugyanazok ujonan, a jövő évre is megválasztattak; és pedig: elnökké, Chrásztek Mihály; alelnökké, Csippék Ernő; pénztárnokká, Szlik Géza; jegyzővé, Bassel Gellér; gondnokká, Balázsóvics József; választmányi tagokká pedig: Anderle József, dr. Kiss Mihály, Mácsy Károly, Pfeil-

ma y e r Ignác, Semid Vincze és Sümegh Károly; ezután a költségi előirányzatok s más tárgyak az alapszabályok értelmében tárgyalattak; végre a jövő farsang idejére egy táncmulatság s több hangverseny is elhatározott. Deczember 10-től fogva létezik B.-Sz.-Kereszten a postai állomással összekötött távirtdai állomás; melynek az eddigi tapasztalás után, a garamvölgyi távirtdai állomások közt, talán legszebb s legbiztosabb jövője leendő. —*

Hymen. Ifj. Ordódy Pál, a közlekedési miniszter fia eljegyezte Ehrenfeld Ilka kisasszonyt, Ehrenfeld Antal ógyallai földbirtokos leányát, ki a frigy megkötése végett keresztény hitre tér. — Vikolin szky Jenő, képzett fiatal erdész jegyet váltott Péch Ilka kisasszonnyal, Péch Antal miniszteri tanácsos, a selmeci bányászati főigazgató bájos leányával. — Ehrenfeld Mór, jó hírnek örvendő, lévai kereskedő jegyet váltott Hirsch Gizella kisasszonnyal, Hirsch Simon tolnamegyei (tamási) földbirtokos kedves leányával.

— **Beküldetett.** E lapok szerkesztősége arra figyelmeztetett a multkoriban, midőn egy más lap hasábjain szótlan miseriárinkról: „hogy bajainkat itthon is megbeszélhetjük.“ Ennek alapján e helyen hívom föl rendőrségünk figyelmét: hogy ugyan tekintsen ki a kapitány ur hivatalosóbjára ablakán — az Androvits-féle házat ma-holnap eltemető szemétdombra!, s vajon a városház fő bejárójától 30 lépéssnyire, az egészségügyi szabály, mely paragrafus alapján tartatik állandó használatban a trágya domb —, végre kérdem, hogy az a szépen befestett! mézarszék bódé azért állítatott-e a piac-szélre, hogy eltakarja a város urai elől, a mögé emelt a szemétheget? — Készséggel nyújtunk tért a méltányos panaszoknak. Különös is a rendőség részéről, hogy most, midőn jószággal, emberrel inkább rendelkezhetni, mint nyáron, figyelmeztetést vár e bajok orvoslására. Szeréntünk az említett helyeken szemégyűjtésnek, vagy lomtárnak helye nincs.

— **A mi vasuti érdekeinket** is érintő Budapest — Zimonyi vasut építési fővállalata a vonal felső szakaszának kavicsolása végett megvette gróf Lónyay Menyhértnek, sz. lőrincei pusztáján a kavics bányászati szolgalmat, 30.000 forintért. A fő vállalat a kavics szállításra egy Soroksártól kiágazó szárnyvonalat épített. A vonal kisajátítási tervének tárgyalása mult év deczember 27-én tartatott meg, Borsányi László elnöke alatt dr. Szivák Imre és Szilávy Olivér kisajátítási jogbiztosok közreműködése mellett.

— **Tüzeset.** F. hó 2-án este fél 7 órakor Barackán ismeretlen okból tűz ütött ki, egy lakházat melléképületeivel együtt elhamvasztott.

— **A bars megyei gazdasági egyesület** által eddig Budapesten, ez évben azonban már Léván nyomtatott Egyesületi Értesítő, havi közlöny január hóra megjelent s az egyesületi tagoknak szétküldetett; tartalma: A bars megyei gazd. egyesület 1881-évi deczemberhó 11-én Ar-Maróthon tartott közgyűlésének jegyzőkönyve. Egyesületi tevékenység a mezőgazdaság ter., gr. Keglevich Istvántól. A fekete mályva,

Tárca.

A tárcza.

Mottó: Bezzeg, de nem megy nekem.
Tillaárom haj!
Ez az én mesterségem
Tillaárom haj!
Ha dolgoztam, kirakom:
Azt se kérdik, hogy adom
Tillaárom haj!
Arany János.

Tíz darab körmöczi arany jutalom, egy tárcza megírásáért!

Mily dussgazdag tárcza lehet az, melynek csak megírásáért ennyit fizetnek!

Hejh, ha én azt megtalálhatnám!

És miért ne? Hát nem tudok én írni! hiszen az ítenyirás behozatala óta oly taktusra tudok írni, hogy akár professzor lehetnék a fölállítandó szegedi egyetemen.

Aztán nem állok e folytonos érintkezésben a muzsákkal, olvasván naponként több darab Ponsón-féle érdekfeszítő regényt! és valamennyi divatlap megragadó divattudósításait! Nem foglalkozom-e folytonosan a különféle rebusok megfejtésével; és a legjobb eredménynyel! így csak a multkor is négyféle szóta lányt fejtettem meg; s kaptam igérteben három oly becses regényt, mit senki sem vett meg; s mely a rosz postai közlekedés (?) miatt négy hó óta nem birt hozzám megérkezni.

Aki mer, a nyer.

Rajta, fogjunk az íráshoz...

De hát voltaképen mit, és miről is írjak hát?!

Oh hatalmas Olymp isteni leányai, kegyes muzsák szálljatok le szent Helicon tókról esendes magányomba!, ihlessétek tollamat, hisz tudjátok, hogy én mindenkor legbuzgóbb hívetek valék; iskolás koromban ölemben hordtalak s ápoltalak, mig sokszor az álom is ellepett gondoskodási buzgalomban. Imádlak most is titeket, mint a föld valamennyi szép leányait, jertek kérlek, és adjatok tárgyat, hogy ítenyirásom kaligráfiaja bájaitok által vonzóvá tétethessék!

Te felséges Calliope, ki hősöket teremtesz s alkotsz, s dicsőségöket századokon át az idők végtelenébe terjeszted Pázmándi Horváth Endre szavaival kérlek... diadalmaknak tárát, jer, nyisd meg előttem... mondd, merre vezessem e sorokat, hogy megelhessem a szellemi kulcsot e zárhoz, mely sárkányként a kincseket őrzi; és a büszke bitanglókat markomba szorítsam — muzsa neked, valamint társidnak által is adjam! Ti kilenczen vagytok, én a tizedik. Tizen-tizen osztozunk. Nektek az ihletés, nekem azonfelül a kivétel dicsősége még fönmaradván.

Ah, érzem, hogy te és az igazságos Clio, a fényes Thalia, a gyöngéd Euterpe, a bájoló Eratos, a vig Terpsichore, a hatalmas Uranos, az elragadó Polhymnia hajlandók volnátok segítségemre jönni, ha a szomorú Melpomene cyprus ágával nem intene vetot kéresemre, s nem figyelmeztetne arra, hogy a hatalmas Olymp uralmát meg a bájos Helicon sem képes többé fenntartani; a klasszikus aerat a romantikus kor tünderei s lovagiassága az uralkodói trónról leszorította.

Jámbor halandó, mond a gyászos Melpomene ne keres te erőt többé a Helicon lakóinál, azok már rég az égiek honába költöztek; az örök ifjúság s bájaik nem állnak többé a halandók által elérhető ezélok között. En s iratom az egykor az emberiség boldogságát előmozdító Helicon bábáját s varázsát!... de ujkor jött, új istenek, új eszmék, új lelkek... ezekhez fordulj jámbor halandó, ha győzelmet akarsz aratni!...

Légy áldva kegyes muzsa tanácsodért. De mond meg kérlek, hol van az új kornak, a romantikónak a Heliconja?...

E kéresem, s kérdésemre azonban választ nem kaphattam.

Mit kell hát most tennem, hová forduljak, hogy a versenypályára szükséges segélyt megnyerhessem!! Eg és föld között lebegek.

Erzem és látom, hogy a sok istenség, a sok nejlenség, a sok muzsa, mind, mind eltűntek.

A világ egyetemre, az egy örök isten mindenhatósága terjed, a sok nejlenséget az egy-házi asszony uralma foglalta el; a Helicon Tündérország; a muzsákat tündérek váltották föl. Az ember bölcsőjéül Deucalio-n-hegy helyett a Paradiseom kert fogadtatott el. Venus t Eva leányai a jó és rosz tudás fájának felfedezői személyesítik. Olymp helyett a menny, Erebus helyett a Purgatorium, Tartarus és Elysium, a holtak meséje helyett az izzó tűz és lángok hatalmával ellátott Pokol örökös lakójával a Sátánnal lön uralkodóvá; s Dante pokla a romantika első lepraegnansabb kifejezője; s a Biblia könyvek könyvévé lön!...

De mit törődjem én a jelen perczben az ég és föld hatalmával. Nekem egy tárczára van szükségem, melynek varázsa megszerezze nekem a tizes aranyos jutalmat.

Jertek hát Tündérország röpke leányai, s varázs bájaitokat kölcsönözzétek tárczámnak!

Ah, mit akarsz? mit vakmerősködöl te egytgyű halandó? E miliomios világban egy hitvány tárczát akarsz dussgazdag tartalommal megtölteni. Irással akarsz boldogulni; hát nem tudod, hogy az írás, legyen az bármilyen kalligrafikus, vagy művészi tartalom, a világnak nem kell? És mit használna tárczádnak a varázs a búbáj, ha nincsen benne a világot mozgató erő, a pénz, a kincs, a milliók? hiszen meg van régen írva: „A tudósok mind szegények.“ Hagyj föl jámborom, az írással; jer a börszére; keresd itt az aranyrentét, ezlegyen vágyaid célja, az ily tárczát vidd bírálód itélőszéke elé; abba van rejtve varázsunk, s azzal meghódíthatysz mindent. Annyi börsz és bank közepette, mennyi uton-utfélen a legnagyobb kincseket halmozza össze, írással foglalkozni s írói tárczát ragasztgatni, hogy hitvány tiz arany tisse markodat, szegény halandó, bizony nagyon szegény üzlet és kereset; s mi rajtad, mig itt foglalkozol, nem segíthetünk! Oh ami világunk a fény, pompa s káprázat a milliók köreiben!...

Tehát hasztalan fordultam a klassicizmushoz, ép úgy mint a romantismushoz.

Dumtsa Sándortól. Statisztika. Angolország mezőgazdasági állapota 1881-ben, gr. Keglevich Istvántól. A művelési ágak egymáshoz aránya több országokban. Bosznia közigazgatási költségeink kimutatása 1880-ban. Fölvívás Magyarország nagybirtokosaihoz, Széll Kálmán elnök, Gr. Károlyi Sándor alelnök, Gr. Desseffy Aurel, Gr. Széchenyi Pál aláírásokkal. Második hibóállat kiállítás Bécsben.

— A magyar parlament új épülete, mint az már végérvényesen el van döntve, Budapesten a Tömörén, tehát a Felső dumasnak azon részén fog épülni, hol a jelenlegi paloták sora végződik, közvetlenül mögöttük, de kellő szabad térrel körülvéve. Az épületben a képviselőház és főrendiház helyiségei együtt lesznek; egyikhez, valamint a másikhoz majdnem teljesen egyenlő nagyságúak és számúak a mellék helyiségek.

— Lapunk zártakor vettük illetékes helyről azon értesítést, hogy (a mai számunk hirdetési rovatában is közzétett). Horn Jakab nagysárái lakos gabnája, ki egyezés folytán, árvereztetni nem fog.

— Minő föltételek mellett helyezendők el a megyei alapok a takarékpénztáraknál? E kérdés megoldása czéljából a folyó évi öszi, torontálmegyei közgyűlés heves vita után egy bizottságot küldött ki. A bizottság f. hó 20-án ült össze, tanácskozásában a helybeli, pénzügyesek igazgatói is részt vettek. Két indítvány tétetett. Az egyik Tallian Béla alispán, a másik Poroszkai Béla főgyűlés által. Ez utóbbi az alispán részére azon jogot kívánja föntartani, hogy a pénzügyesek üzleti könyveit bármikor megtekinthesse. Alispán ezen indítványt nem fogadja el, mert az üzleti könyvek megtekintése által az intézetet valódi helyzetét még meg nem ítélteti és mert ez által azon felelősség, mely a megyei alapok helyes kezelése iránt a törvényhatóság egyetemét terheli, egyedül az alispán vállaira nehezédnek. Nem hiszi, hogy akadna alispán, aki ezen felelősséget elvállalná. A maga részéről nem morális, de materiális garanciát kíván, mely abból állana, hogy az intézetek igazgatói, a választmány és számvizsgáló bizottságok tagjai a megye közönségének jelzői biztosítékot adjanak, az általuk képviselt intézeteknél elhelyezett tőkék iránt. A többség ez utóbbi indítványt fogadta el és ezt terjeszti elfogadás végett a közgyűlés elé. Poroszkay kisebbségi indítványt jelentett be, melyhez a pénzügyesek igazgatói is hozzájárultak. Most a közgyűlés fog a két indítvány közt választani.

— Fiume. E czim alatt jelent meg f. hó 1-én egy hónaponként kétszer megjelenő új lap Fiumében, magyar és olasz szöveggel, M ó e s Zeigmond szerkesztősége alatt. Ezen lap igen szép szakértelemmel tárgyalja az ottani kereskedelmi, tengerészeti és társadalmi viszonyokat, ajánlható különösen azoknak, kik a magyar tengrpart érdekes sajátosságait ismerni óhajtják, vagy a szép olasz nyelvben magukat gyakorolni kívánják.

— R ö v i d h i r e k. Öfelsége a király életnagysága arczképét Jásznyakun-Szolnokmegye közgyűlési terme számára, a nálunk is jól ismeretes P á l l i k Béla fogja festeni. Az arczkép rámaival együtt 1200 forintba kerül. — Liszt Ferencz már teljesen tul van a veszé-

lyen s hir szerint febr. 2-án Budapestre érkezik. — Jó üzlet. Bécs tanácsához egy valaki busás összeget ajánlott föl a Ringszínház szerkeszteleneinél talált pénzért értékekért, ki ezen emlékeket drágán véli értékesíthetni. — Furesa módon kézbesített Davenport Fanny kisasszonynak, Philadelphia leghíresebb tragikai színészenek a bírói megidézés. Ugyanis előadás közben, a közönség közül fölugrott a végrehajtó a színpadra s nyakába akasztotta idező levelét. — Brüssának (ázsiai Törökországban) a legszebb városrésze, földrengés következtében megsemmisült. — Szeged nyerte meg a képzőművészeti társaságnak nagy értékű festményét: „Krisztusnak a keresztfáról levételét“. — A budapesti kerepesi temetőben (1848—1881.) 192,388-an alusszák örök álmukat. — Vasmege német hangzású községek magyar nevet vesznek föl. Itt a földvidéken is lehetne keresztelgetni. — A varsói katasztrófa áldozatainak számára 70,000 rubelnél már több folyt be. — A Gott-hard-atagot, mely 40 percznyi átjáratot képez, január 1-én adatott át a forgalomnak. — A hazai szövőipar fejlesztése érdekében a m. k. államvasutak és a kassa-oderbergi, kölesönösen, tetemes díjmeiséklet szabtak 1882- évre az ipartermékek szállítására nézve. — Újabb hir szerint, a pápa nem szándékozik Rómából elköltözni. — A nyersvas, valamint a finom, durva és üstbádóg is január 1-étől 50 kr.—2 frttal emelkedett. — A vámvizizóra vonatkozó törvényjavaslat már szövegzetetik es valószínű, hogy febr. közepén már a parlament elé kerül. — A Wiek távirata szerint Holländer nihilistát, ki II. Sándorra állítólag az első bombát dobta, Oroszországnak ki fogják adni. Sarah Bernhardnak Sz.-Pétervárott roppant összegeket gyűjtötték. Maga b. Stieglitz 40,000 rubelt irt alá. (Különös mánia!) — Szabadkán mozgalom indult meg az uzsorások ellen; első sorban a kaszinóból teszik ki a szűrüket. — Miért égett le a Ringszínház? Silberstein váci rabbi azt mondja, hogy azért, mivel a „zsidók a keresztényekkel belső viszonyban vannak.“ ilyen emberek idézik elő a „hajszát.“ — Dalmáciában bonnyolultabbá lett a helyzet, már komolyabb ö szeütközések is történtek. Legújabbban a Schmerling ezred mozgositott. — Florenzben a Fenzi bankházat pénztárnoka, a 70 éves Benedettó Rósi, 2 millió frank erejéig meglopota.

Apróságok. Házmeester berohan a lakóhoz és felkiált: Az istenért meneküljön, itt az árvíz, a ház bedől! — Lakó: Semmi közöm hozzá, mondja meg a házi-urnak.

Honka nagysád! — szól a hölgy egyik elkeseredett udvarlója — kegyednek jégszive van. — Hát mit tehetek én róla, ha ön nem ért annak fölengeszteléséhez — viszonza a hölgy.

Gyász. Iezig: Mit sirsz Nathaniel? — Nathaniel: Mert meghalt a hatalmas, gazdag Rothschild! — Iezig: Hogyan lehet annyira sírni, mikor nem is volt rokonságban veled! — Nathaniel: Ép azért sírok; — mond bus hangon.

Irodalom és művészet.

A Regényvilág a most megjelent 7-ik füzettel

a második évfolyam második negyedébe lépett. A 7-ik füzet a régebbi folyó regényekön kívül, minő ifj. Abrányi Kornél „Egy modern apostol“, Tolnai Lajos, „A nemes vér“ és Claretie „A miniszter“ czimű regényének folytatásai — közli Mikszáth Kálmán a „Gózoni Szent-Szűz“ cz. rajzát és a „A rablőgyilkos“ cz. humoreszket. Irodalmi rovatában Rákosi Jenő „A legnagyobb bolond“ czimű regényének erős nemzeti alapjára és magyarosító tendenciájára utal. Már a minap jelezte, hogy a Regényvilág legközelebb megkezdí Jókai Mór, „Egy játékos, aki nyer“ czimű új regényének közlését. Most arról értesülünk, hogy e regény közlését már január 15-én kezdi meg a Regényvilág. Melegen ajánljuk e kiváló szépirodalmi folyóiratot a mávelt magyar olvasóközönség figyelmébe. A buzgó törekvést, melylyel a kiadók a nemesebb irányú szépirodalmat nálunk meghonosítani akarják — a közönség csak nagyobb mérvű, hathatós támogatás által jutalmazhatja meg. A Regényvilág ára egy negyedévre csak 1 frt 50 kr., félévre 3 frt; továbbá 25 kros füzetekben megszerezhető minden könyvkereskedőnél. (Kadja Révai Testvérek könyvkereskedése Budapesten IV. Koronaherczeg-utca 2. sz.)

A Budapesti Hirlap a legolcsóbb politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap, megjelenik minden nap, tehát hétfőn és ünnep utáni napokon is 12—16 oldalnyi tartalommal. Politikai magatartásának irányzója a magyar nemzeti érdekek ápolása mindenek fölött. Pártkötelékbe semmi körülmények között nem lép, de sőt fentartotta magának minden oldallal szemben a nemzeti érdekek, a magyar politika igazainak, a maga szabad és független meggyőződése szerenti hangoztatását. Irányzikkait rendszeren K a a s I v o r báró és R á k o s i J e n ő írják. Regényesarnokában egy-egy érdekfeszítő regényt közöl a legjobb szerzőktől. Új évtől megkezdí Tolnai Lajosnak: „A báróné ténasszony“ czimű két kötetes eredeti regényét, ezután Teleki Sándor gróftól „A barna paraszt feleségét.“ Az előfizetési pénzek a Budapesti Hirlap, kiadó-hivatalához (kalap-utca 16. sz. küldendők.) Ára: egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

A Magyar Dal-Album III-ik kötetének 3-ik füzeté megjelent a következő tartalommal: 1. Csak azt ugatja a kutya. 2. Csálé, csákó, a szegedi dombra. 3. Csárdás élet a gyöngy élet. 4. Csikós vagyok, tágas puszták királya. 5. Csók, csók, csók. 6. Csütörtökön este. 7. Czupp! hej! csókollak. 8. Debreczenben ki dobálták. 9. De már nem tudom. 10. De szeretnék a királylyal beszélni. 11. Ej, haj! pipi-pipi-piros. 12. Elátkozom ezt a czudar világot. 13. Elmennék én tihozzátok galambom. 14. Elmegyünk, elmegyünk. 15. Elmentem én a vásárra Schneider Fánival. 16. Elrejtőzve sötét bokrok árnyában. 17. Elvitték már bús gerlemnek a párját. 18. Esik eső, bús a szívem. 19. Esik eső Kanizsán. 20. Ez a kis lány a barna. — E vállalat eddigelé 460 magyar népdallamot közölt zongorára alkalmazva. Hogy népköltészetünk mily kifogyhatlan aranybánya, mutatják az ujabban megjelent füzetek, melyeknek dallamai nemcsak hátrább nem állanak az előbbiektől, hanem füzetről-füzetre szebb és érdekesebb népdalokat közölnek: különös érdekekkel bírnak az ujabbak mellett a régebbi, már veszendőbe

Mindenütt elutasítottam!
A tárcza tartalma füstbe ment! Irom, irom, de kinek és minek! nem tudom. . . .

De nem!
Ha az égiek nem akartak kegyükbe elfogadni s elérhetlenekké lőnek: forduljunk az elérhető földiekhez. Igaz forduljunk a bírálókhoz, s vesztegessük meg! Hisz az napirenden van, költségbe nem kerül, bélyeg erre nem kívántatik. Egy egyszerű szépen irt folyamodvány, mely kiemelje a bírálók részrehajlatlan igazságszeretét — amennyiben az ítélet nekem kedvez — bölesességét s nagy tudományát, akkor t. i. ha az én tárczamat találják legjobbnak — megteszi hatását.

Nagyon jó és hatalmas eszme, fogjunk megvalósításához.

Tek. háromtagu bíráló Akademia! kegyes Uraim! Mély tisztelettel alólirott azok közé tartozván, kik a tizenkét éves gymnáziumi tanfolyamot elvégezték, mint g e n i - k hivatva vannak a közpálya porondjára kilépni és a közvéleményt vezetni, beálltam hirlapírónak, annál is inkább, mert habár: „diligenter frequentáltam iskoláim egykoron, sekundába ponált meg is sok számár professorom“, azaz: nem épen secundába, hanem egy profszorom oly ötöst tett bizonyítványomba, melyet az érettségi vizgán nem akartak bevéltani, e szerint egy kisebb számnak beszerzésére egy év lefolyta alatt elutasítottam; s mivel épen ezen időt a hirlapírásnál legjobban tölthetem ki, itt állok az új d o n d á s z a t i r o v a t n á l. Tetszik tudni Ttes háromtagu Akademia, hogy a hirlapírás napjainkban azon tér, melyre legbiztosabban léphetnek azok, kik az iskolákkal valami kellemet en összeütkezésbe jutottak. Itt ugyanis nem kívántatik bizonyítvány, mint más életpályán; nincs lenyűgözve a szellem, és szabadon mozoghat a g e n i u s. Éppen ugy vannak ezzel az emberek, mint a mezőgazdasággal. A kinek az iskolában sem a klasszicizmus, sem a romantizmus sem a naturalizmussal nem sikerült közelebbi ismeretségre lépni, annak legjobb s legillőbb gazdának lenni, mert az ilyenek legjobban hivatva érzik magukat Magyarország földmivelését virágozó állapotba hozni. Hiszen csak

felügyelni kell, a földmivelést kötelessége szerint elvégzi a béres, s ha nem: elesapatik s más jó helyébe. Ezt pedig szemmel tartani nem kívántatik valami rendkívüli tudomány, az igazi tudomány maga a természet, s a kik mégis ezután járnak, az csak i z e t l e n f i t o g t a t á s. Az újdondászati rovat figyelmes kezelése közben olvasom e napokban, hogy tiz darab körmőcezi arany van kitűzve egy tárczára, Na uraim, a mint ezt láttam: rögtön tárczám után nyultam s nagy meglepetéssel tapasztaltam, hogy az ürességben szenved, s hogy azt e szerint ezzel a tiz arannyal megtölteni nemcsak jó, de illő is volna! Ez kegyes uraim, önök kegyességétől és böles ítéletétől füg. A tárcza tárva nyitva itt áll önök előtt, esedezem, méltóztassék azt a tiz arany jutalmat tárczámnak ítélni a következő indokoknál fogva:

a) Mint méltóztatik látni az én tárczám üres; a tiz aranyra tehát elég hely van benne, azok, akik tartalmas tárczával jönnek, azt hiszem pedig mindannyian arra törekszenek, hogy tartalmas, gazdag tárczával köszöntsenek be önök szigoru bíráló széke elé, kevésbé érdemlik a tiz aranyat mint én, mert nem tudnák hová tenni; de szükségük sines a tiz aranyra, mert tárczájuk meg van töltve; ellenben az enyém szegény; már pedig emberi igazság szerint: a szegényeket s nem a gazdagokat kell segélyezni.

b) Minthogy a hajdankor muzsái; az újkor tünderei bármennyire könyörögtem s rimáncodtam előttük, hogy segélyeket megnyerhessem, nem hallgatának reám; s szegénységemet sem respektálva könyörtelemeknek bizonyultak, nem bihetem, hogy önök, kegyes uraim, igazságszeretete az égiek ilyen könnyelműsége folytán megtántorodják, annál kevésbé, mert u s u s nálunk az igazságot ugy kiszolgáltatni, hogy ha az egyik forumon elvesztettük ügyünket, azt másik forumon j o b b s m e g g y ő z ő b b információk alapján megnyerhessük. Én itt, önök előtt a harmadik forumon állok; az u s u s még az igazság azt hozza, hogy előterjesztett információim alapján önök a muzsák és tündérek határozatát k a s s á l j á k: s a tiz aranytárczámnak juttassák. S végre

c) Én mint hirlapíró a közvéleménynek organuma vagyok, mikor én szólok, szól a közvélemény, szól a nép; a nép szava pedig isten szava. Ugyan micsoda ítélet volna az, mely a nép, isten szavával ellenkezne?! Ha én kérek, kér a nép; és ugyan lehet-e a nép kérését megtagadni? Hiszen meg van írva:

Még kér — adjátok meg — a nép!
Nem hallottátok Dózsa György történetét?
Vas trónban sütteték!!

Mindazon indoknál fogva Tekintetes háromtagu bíráló Akademia, kérem a tiz darab körmőcezi aranytárczám részére leendő megítélését, s kiutalványoztatását; szokott tisztelettel maradván ezen üres tárcza előterjesztő bírálója.

S ha ezek folytán megnyerem — ami kétségtelen — a tiz darab körmőcezi arany jutalmat!! . . . akkor! . . . szeretett tárczám m e g a r a n y o z l a k t é g e d e t! . . . hisz, így általad k i t ű n ő e n tettem le az é r e t t s é g i v i z s g á t! . . .

S ha meg nem nyerem! — ah, az lehetetlen, ah az nem lehet, hogy szív, erő és oly szent akarat hiába sorvadozzanak, s ne nyerjék meg a tiz aranyat! . . .

És mégis ha n e m!! Akkor Aranyként:
„Íróttalam leteszem
Tillaárom haj!
S beszegődöm naholnap
Csizmadia inasnak
Tillaárom haj! . . . M. L.

A szerkesztőhöz.

Mondja csak, édes szerkesztő, hogy is állnak a dolgok Barsi világunkban; hány az e l ő f i z e t ő?! Ah, látom ragyogó névsor, mely nemzetiségünk Parsi határan áll, oszlopa, öre gyanánt! Pánszláv, pángermán, mint szentelt víztől az ördög Ugy fut előttünk el, lába talajt nem is ér. Jól van; hadd hulljon m i s a l a k, csak a szikla keményen, Büszkén álljon fel; s v i s s z a s l e v e r n i a v é s z t!

Luna.

menő jeles magyar népdalok. A gyűjtemény egyik előnye, hogy a dallamok, részben könnyű modorban vannak hangszerelve, úgy hogy gyengébb zongorajátzók is tanulhatnak belőle. Előfizetési ár egy évre, vagyis 10 füzetre 1 frt 80 kr. félévre vagyis 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára zongorára alkalmazott 20 dallammal 25 kr. Előfizetések Hennieke Rezső kiadóhoz, Győrbe intézendők. Egyes füzetek minden rendes hazai könyvárusnál is kaphatók.

Közköztetés ezimel januárhoz elsejétől kezdve egy független keresztény szellemű tanügyi lap indul meg. Szerkesztik: Dr. L u t t e r Nándor, lapvezér; Felsmann József, Gyulai Béla, Thewrech Arpad és Tomor Ferencz. A lapot a tanügy barátinak és azoknak, kik figyelemmel kísérik a mai szellemi mozgalmat és tanügyi irodalmat, dicséretünk fölösleges; mert a lap szerkesztőinek az irodalom és tanügy terén kifejtett munkásságánál jobb ajánló levelet nem tudunk. Előfizetési ár egész évre 4 frt. Megjelenik két hetenként egyszer legválasztékosabb paedagogiai tartalommal. A szép célja lend: a nevelés és oktatásnak a keresztény vallás és erkölcsi irányba való visszaterelése s ellensúlyozni a czimboraságot, mely tanügyünk vezetésében vezérszerepre vergődött.

A közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A folyó hó 11-én Nagy-Ugróczon tartott műkedvelői előadás jövedelméből L u l e y János, járási segéd-

szolgabíró ur a radobiczai tüzkárosultak között 57 frt. 88 krt., mint tiszta jövedelmet felosztott. Ezért a műkedvelőknek s különösen a fönnemlített L u l e y János járási segédszolgabíró urnak, mint ezen műkedvelői előadás létrehozójának — ezen a téren mondunk köszönetet.

Kelt, Radobiczán, 1881 évi decemberhó 21-én.
F o d o r Antal, K e m e t y Pál, községi bíró.
helyettes pléb. V i t t k o Rezső, kjegyző.

Árverések januárhoz 9-től január 14 ig.

(I. Árverés).

H a d a s János és nejének Léván, 162 frtra becsült ingatlanai, január 9-én.
M i k u s Jónásnak Kis-Sáróban, 661 frt 50 krra becsült ingatlanai, január 10-én.
Ifjú M i k u s Istvánnak Kis-Sáróban, 2723 frtra becsült ingatlanai, január 10-én.
M i h á l k a Jónásnak Bajkán, 2563 frtra becsült ingatlanai, január 11-én.
G á l Józsefnek Bajkán, 315 frtra becsült ingatlanai, január 11-én.
J a k a b Bálint és Jánosnak Gr.-Szt.-Györgyön, 1433 frt 50 krra becsült ingatlanai, január 12-én.
B o n a Mihálynak Zsemleén és Léván, 903, 226 és 57 frt 50 krra becsült ingatlanai, január 13-án.
O r a v e c z Pálnak Gr. Kelecsényben, 74 frtra becsült ingatlanai, január 14-én.

(II. Árverés).

S e b o Mihálynak Gr. Kesziben, 417 frt és 17 frtra becsült ingatlanai, január 12-én.
B u d i n s z k y Annának Berzenczén, 570 frt 75 kr. és Magosparton 125 frt 75 krra becsült ingatlanai, január 14-én.

Szerkesztői üzenetek.

— T. m u n k a t á r s a i n k s ismerőseink, újévi jó kívánataikért, fogadják szíves köszönetünket!
— K. G. - n a k. Szívesen vesszük jövőre is; föltételeim csak a régié. Helyi híreket kérünk!
— F. A. V a s m e g y e. Az ajánlat nagyon lekötelező — fogadd benső köszönetemet. De a helyzetről a részletes, bizalmas választ pár nap alatt várom!
— L. K. . . n a k V e s z p r e m. Szíves figyelme lekötelező. Az előfizetés ügye rendben van. A p. u. tehát marad.
— „H o z z á”. — O d a á m — sajtakarónak, „Ki-ki maga mesterségét folytassa“!
— A „K a r á c s o n y e s t” nem köszöntött be „A tél által szőtt fehér ruhába“ s így jónak láttuk más alkalomra hagyni annak közlését. Inkább vidéki levelet kérünk
— B. B u d a p e s t. Jó, jönni fog. Majd szeptemberben kérünk.
— T. A. - n a k B u d a p e s t. Lekötelezett szíves küldeménye által; g. h. L. - n a k továbbítottam — a kérelemmel együtt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

2. szám.

H I R D E T É S E K.

Január 8, 1882.

6/1882. sz.

Hirdetmény.

Alolirt ezennel közlirre teszem, hogy Horn Jakab nagysárori lakos haszonbérő által Klein J és fiai érsekújvári cégnek eladott, a vevő cég által azonban át nem vett s jelenleg Nagy-Sáróban az eladó magtárában található 7 vagon árpa és 18 vagon buza, a kereskedelmi törvény 347. § a értelmében, általam Nagy-Sáróban Horn Jakab lakásán folyó évi január 10-én délelőtt 10 órakor megkezdendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő vevőnek el fog adatni.

Vevő tartozik a vételárt nyomban készpénzben kifizetni és a gabona elszállításához szükséges zsákokat szolgáltatni, a zsákokba rakott gabonát azonban az esztergom-nánai vasutállomáshoz Horn Jakab saját költségén szállítja.
Kelt Léván, 1882. évi január 3 án.

6. 1-1.

Belosák László kir. közjegyző.

Jóminőségű Fűtőkőszentet ajánl

K a v é g s i a M. L é v á n:

métermázsója 1 frt. 60 kr. helyben.

Ezenkívül különféle vas- és fűszerezikkeket, a legújabbtalálmányu koresolyákat, forgópisztolyokat és töltény-hüvelyeket, a legutányosabb árak mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 9. 1-1.

A barsmegyei gazdasági egylet 1867-évi kiállításán dícsérő oklevelet nyert

Medveczky-féle

é d e s m u s t á r,

mely nem csak mint izletes mellékétel, — de egyuttal emésztési zavaroknál s gyomorhurutnál is a legjobb sikerrel alkalmazható szer.

Kapható Léván: **MEDVECZKY SÁNDOR** gyógyszerházában.
Budapest: **Brázay Kálmán** nagykereskedőnél. 7. 2.-2.

Egy nagy üveg ára 60 kr.

== Már január 14-én! ==

harmadik huzása a 3%-os fejedelemségi

SZERB SORSJEGYEKNEK.

1881. évről 100 frankjával aranyban.

Évenként öt huzás:	Mindenkori főnyeremény	A sorsjegy
Január 14.	aranyban 100,000 franc.	3% kamatot
Márczius 14.	Legkisebb nyeremény 100 franc	hoz
Junius 14.	aranyban.	aranyban
Augusztus 14.	A nyeremények és kamatok	
November 14.	Bécsben.	

Budapesten a legtöbb európai fővárosban u. mint Belgrádban stb. minden levonás nélkül fizetendők.

Eredeti sorsjegyek készpénzért 46 frtjával és 60 kr szelvény kamat.

== ÁTVETELI JEGYEK ==

fizetendők 14 havi 3 frtos és egy 4 frtos utolsó részletben. — A vevő már 3 frt részletfizetés által azonnal egyedüli és osztatlan jogot nyer a játékra.

A 3%-os fejedelemségi szerb sorsjegyeknek november 12-en tartott huzása alkalmával 100.000, 10 000 és 4000 francos főnyeremények aranyban váltóüzletünktől vett sorsjegyekkel nyertettek s általunk azonnal kifizettettek.

Csak Bécsben **A „Mercur“** Cohn Ch.
Wollzeile 10. és 13. Wollzeile 10. és 13.
4. 1-1. kiadóhivatalának váltóüzlete.

Minek **PESTRE,**

mikor nálam

Minek **BÉCSBE?**

minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre
HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-

gépet,

5 évi jótállás
mellett kapni.

Családi célokra ajánlom, 5 évi jótállásom mellett a Singer-gépeket 40 forintért. Öreg gépek becsérletnek, vagy igazittatnak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromban mindig találhatók.

5. 38-2.

Fischer Miksa kereskedésében Léván.

12. évfolyam.

12. évfolyam.

M E R C U R

hiteles sorsolási értesítője

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyek, kisorsolható állam- és magán-kötvények, vasutak, gőzhajó- és ipar-részvények, elsőbbségi kötvények stb. meg folyóirat bank-, pénzügyi és vasuti ügyekben.

1882. január 1-ével új egész évi előfizetést nyitunk a **TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAMRA.**

A MERCUR magyar-német szöveggel 3-4-szer jelenik meg minden hónapban, szükség esetén azonban többször is és pedig minden jelentékenyebb huzás után; tartalmazza könnyen érthető rövidséggel, czélszerű és lajstromi áttekintéssel hiteles sorsolási jegyzéket, valamint a hátralekötött, azaz a kisorsolt, de még fel nem vett nyereményeket, ennél fogva értékpapírral bíró közönségnek egy nélkülözhetetlen közöny. Előfizetési ára bérmentve a hához hordva vagy postán küldve egész évre csak 2 frt.

A Mercur kiadóhivatala Budapestben Dorottya-utoza 12.

Van szerencsénk az előfizetésre meghívni és kérjük a czimeket tisztán kiírni, valamint az utolsó postaalomás megjelölését is. — Az összeg beküldése legczélserűbben és legolesobban postautalvánnyal eszközölhető. 8. 1-1.